

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság ... felperesnek a dr.Berényi Viktor ügyvéd ... által képviselt ... alperes ellen kártérítés iránt a Ráckevei Városi Bíróság előtt 11.P.21.495/2005. számon indult és a Pest Megyei Bíróság 2009. január 27-én kelt 4.Gf.40.054/2008/8. számú ítéletével befejezett perben a jogerős ítélet ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - nyilvános tárgyaláson - meghozta a következő

i t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Pest Megyei Bíróság 4.Gf.40.058/2008/8. számú jogerős ítéletét hatályon kívül helyezi, a Ráckevei Városi Bíróság 11.P.21.495/2005/29. számú ítéletét megváltoztatja, és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 322.800,- (Háromszázhuszonkettőezer Nyolcszáz) Ft-ot, melyből 200.000,- (Kettőszázezer) az Áfá-t is magában foglaló együttes első- másodfokú és felülvizsgálati eljárási költség.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - az illetékes adóhatóság felhívására - a személyes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 245.600,- (Kettőszáznegyvenötezer Hatszáz) Ft elsőfokú és felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Pest Megyei Bíróság 1999. január 13-án kelt 8.Mf.22.272/98. számú jogerős ítéletével kötelezte a M.C. Bt.-t, hogy fizessen meg jelen per felperesének 1.416.064,-Ft-ot és a tőke után 1996. május 1-jétől késedelmi kamatot. A Ráckevei Városi Bíróság 1998. január 29-én kelt P.21.385/1997/2. számú, utóbb jogerőre emelkedett

ítéletével ugyancsak kötelezte a M. C. Bt.-t, hogy fizessen meg jelen per felperesének 447.700,-Ft-ot és ezen összegnek 1995. január 1. napjától járó kamatait, valamint 153.000,-Ft perköltséget. Felperes a megítélt tartozások behajtása iránt végrehajtási eljárást indított.

A M. C. Bt. felszámolását a Pest Megyei Bíróság 2003. július 7-én jogerőre emelkedett végzésével rendelte el. A végzés a Céglőzönyben 2003. augusztus 28-án jelent meg. A felperes szabályszerű hitelezői igényt az egy éves jogvesztő határidőn belül nem jelentett be. A M. C. Bt. ellen folyó felszámolási eljárás az egyszerűsített szabályok szerint 2004. szeptember 23-án fejeződött be. A bt.-t a cégnyilvántartásból 2005. február 15-én törölték. A végrehajtó 2006. március 7-én értesítette jelen per felperesét, hogy a végrehajtási eljárást a bt.-vel szemben megszüntette.

Felperes 2005. december 14-én keresetet terjesztett elő az alperes ellen, aki a M. C. Bt. beltágja volt. Kérte, hogy a gazdasági társaságokról szőló 1997. évi CXLIv.tv. (1997 évi Gt.) alapján kötelezze a bíróság az alperest, mint a M. C. Bt. tartozásaiért mögöttesen korlátlanul felelős személyt a bt. tartozásainak megfizetésére.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

A Ráckevei Városi Bíróság 2007. október 9-én kelt ítéletével kötelezte az alperest 477.700,-Ft, továbbá 1.416.064,-Ft és 153.000,-Ft tőke és az ítéletben részletezettek szerint ezen összegek után járó törvényes kamatok megfizetésére. Ítélete indokolásában hivatkozott az 1997. évi Gt. 54.§ és 55.§-ában írtakra. Hangsúlyozta, az alperes a bt. cégjegyzékből történő törléséig a bt. beltágja volt, ezért a felperes az elévölési időn belül nyújtotta be keresetét.

A Pest Megyei Bíróság 2009. január 27-én kelt ítéletével az első fokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Ítélete indokolásában kifejtette, nem osztja az első fokú bíróság álláspontját az elévöléssel összefüggésben. Az 1/2007.PJE. határozat értelmében a mögöttes adóssal szemben a főkötelezettel szemben el nem évült követelés az elévülés nyugvásának megszűnésétől, vagyis a főkötelezettől való behajthatatlanság igazolt megállapíthatóságától számított egy éven belül érvényesíthető. A másodfokú bíróság nem osztotta az alperes azon álláspontját, hogy a felperesnek legkésőbb 2003-ban tudomása volt arról, hogy a követelés a M. C. Bt.-vel szemben behajthatatlanná vált. Nem hagyható ugyanis figyelmen kívül, hogy a felperes a végrehajtási eljárást időközben megindította, a végrehajtási eljárás mindvégig folyamatban volt, így a felperes joggal bízhatott abban, hogy az eljárás lefolytatásához szükséges minden jogi lépést a végrehajtó

hivatalból meg fogja tenni. A csődeljárásról a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi XLIX. tv. (jelenleg hatályos elnevezése a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. (Cstv.) 38.§ /1/ bekezdése értelmében a végrehajtási eljárást a végrehajtás foganatosító bíróságnak haladéktalanul meg kell szüntetni, melyre jelen ügyben nem került sor. Felperes nem kapott tájékoztatást, hogy hitelezői igényként követelését a felszámolónál mi módon, mennyi idő alatt kell előterjesztenie. A Cstv. 37.§ /1/ bekezdése értelmében a hitelezői igényeket a felszámolás közzétételétől számított 40 napon belül, de legkésőbb egy éven belül kell a felszámolónál bejelenteni. Amennyiben a felperes a kellő tájékoztatást megkapja, igényét időben bejelentethette volna. A végrehajtó csak 2006. március 7-én értesítette a végrehajtási eljárás megszüntetéséről. A másodfokú bíróság szerint a felperestől „nem volt elvárható”, hogy hitelezői igényét önállóan érvényesítse, miután a folyamatos, és megszüntetésre nem került végrehajtás miatt nem tudhatott jogvesztéssel járó kötelezettségéről.

Alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az első fokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a felperesi kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a követelés jogvesztés miatt megszűnt, ha nem, akkor elévült. Alperes elsődlegesen a Cstv.37.§ /2/ és /3/ bekezdésében foglaltakra hivatkozott, mely szerint a hitelezői igényeket a felszámolás közzétételétől számított legkésőbb egy éves jogvesztő határidőn belül kell előterjesztenie. E jogvesztés nem függ bírói mérlegeléstől, ipso iure bekövetkezik. A M. C. Bt. felszámolását elrendelő végzés 2003. augusztus 28-án került közzétételre, felperes a hitelezői igénybejelentést csak 2004. szeptember 25-én adta postára. E levél feltehetőleg a felszámolóhoz nem érkezett meg, mert a hitelezői jegyzékben a felperes nem szerepel, a felperes az 1%-os regisztrációs díjat sem fizette meg. A felperes követelése az egyenes adóssal szemben megszűnt, így a mögöttes adós mentesült a követelés megfizetése alól. Egyébként is a felperes már 2004. június 3-án tudott arról, hogy a bt. ellen felszámolási eljárás indult.

Másodlagosan felperes elévülésre is hivatkozott. Előadta, a felperesi követelés alapjául szolgáló jogerős ítéletek 1998-ban emelkedtek jogerőre. Az 1/2007.PJE. határozat értelmében az elévülés az alperessel szemben is 1998-ban kezdődött meg. Álláspontja szerint az 5 éves elévülési idő eltelte miatt az elévülés nyugvását, vagy félbeszakadását a felperesnek kellett volna bizonyítania. A felperes követelése a M. C. Bt.-vel szemben a behajthatatlanság igazolt megállapíthatóságáig nyugodott, azt követően egy év állt a rendelkezésére, hogy igényét a felperes az alperessel szemben érvényesítse. A felperes a keresetét 2005. december 14-én terjesztette elő, így neki kellene bizonyítani, hogy

a behajthatatlanságról 2004. december 14-én követően szerzett tudomást. Ugyanakkor a felperes már 2003. októberében tudott a behajthatatlanság igazolt megállapíthatóságáról, a behajthatatlanság igazolt megállapíthatóságát nem lehet ugyanis alakszerű bírósági döntéshez kötni.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását kérte. Hangsúlyozta, a végrehajtó nem értesítette a behajthatatlanság tényéről, a végrehajtó megtalálhatta volna a bt.-t, ha körültekintően jár el.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta és megállapította, hogy a jogerős ítélet jogszabálysértő.

A felperes keresetét az alperesnek mint a M. C. Bt. beltagjának az 1997 évi Gt. 101.§-ának /1/ bekezdésén alapuló mögöttes felelősségére hivatkozva terjesztette elő.

A mögöttes felelősség lényegét a mögöttes felelősségről szóló 1/2007. PJE. határozat akként határozza meg, hogy a mögöttes felelősség egy másik személy, a főkötelezett (jelen ügyben a bt.) valamely vagyoni kötelezettségének a teljesítéséért való másodlagos, közvetett helytállási kötelezettség. A PJE. III. ad. 1. b.) pontban tételesen szerepel: „ha a főkötelezettel szemben jogvesztés következik be, ez kihat a mögöttes felelősre is. Ha pl. a hitelező a főkötelezettel szembeni felszámolási eljárásban a felszámolás közzétételétől számított egy éven belül nem jelenti be az igényét, e határidő elmulasztása a főkötelezettel szemben jogvesztéssel jár, ami pedig a járulékos kötelezettel szemben is jogvesztést eredményez)”.

Az adott ügyben a nem vitatott tényállás szerint a bt. elleni felszámolást elrendelő végzés 2003. augusztus 28-án jelent meg a Céglőnyben. A felperes a bt.-vel szembeni igényt ezen időponttól számított egy éven belül Cstv.-ben meghatározott módon, szabályszerűen nem jelentette be a felszámolónak. A Cstv.37.§ /2/ bekezdése értelmében a felszámolás közzétételétől számított, legkésőbb egy éven belül - legalább a felszámolási zárómérleg benyújtásáig - bejelentendők a hitelezői igények. Az egy éves határidő elmulasztása a /3/ bekezdés értelmében jogvesztő. Ez azt jelenti, hogy az adós hitelezője az adóssal szemben igényt ezt követően jogszerűen nem érvényesíthet. A bt. felszámolás alá kerülésének ténye a Céglőnyben történő közzététellel a bt. minden hitelezője vonatkozásában ismertté válnak tekintendő, így a felperes nem hivatkozhat arra, hogy a fenti tényről nem szerzett tudomást, még akkor sem, ha a végrehajtó nem a Cstv.38.§ /1/ bekezdésében foglaltaknak megfelelően járt el. A jogvesztő határidő lényege, hogy a mulasztás nem menthető ki, olyan körülmény nem

adható elő, amely a mulasztás jogkövetkezménye alól a hivatkozót mentesítené. Tekintettel arra, hogy a felperes a Cstv.37.§ /2/ és /3/ bekezdésében meghatározott jogvesztő határidőn belül, szabályszerűen a bt.-vel szembeni követelését a bt. elleni felszámolási eljárásban nem jelentette be, elvesztette annak jogi lehetőségét, hogy az alperessel, mint a bt. tartozásaiért mögöttesen, korlátlanul felelős személlyel szemben követelését érvényesítse. A perben eljáró bíróságok tehát határozatuk meghozatalakor tévesen értelmezték az 1997. évi Gt.101.§ /1/ bekezdésében, a Cstv. hivatkozott §-aiban írtakat és nem vették figyelembe az 1/2007.PJE határozatban írtakat sem holott az abban kifejtettek a bíróságokra kötelező érvényűek (a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. tv. 25.§ c.) pont).

Tekintettel arra, hogy az alperes elsődleges felülvizsgálati kérelme eredményre vezetett a Legfelsőbb Bíróság a másodlagos felülvizsgálati kérelmet érdemben nem vizsgálta.

A Legfelsőbb Bíróság rendelkező rész szerinti döntését a Pp.275.§ /4/ bekezdése alapján hozta meg.

Az alperes felülvizsgálati kérelme eredményre vezetett, így a Pp.270.§ /1/ bekezdése folytán irányadó Pp.78.§ /1/ bekezdése alapján kötelezte a Legfelsőbb Bíróság a felperest az alperes együttes első- másodfokú és felülvizsgálati perköltségének megfizetésére. Figyelembe vette, hogy az alperes a fellebbezési eljárási illetéket leróta. Észlelte, hogy a felperes személyes illetékfeljegyzési jogára tekintettel a kereseti illetéket nem róta le, ugyancsak nem róta le az alperes - a felülvizsgálati eljárásban biztosított személyes illetékfeljegyzési jogára tekintettel - a felülvizsgálati eljárási illetéket, így ezen összegek, vagyis az elsőfokú kereseti illeték, illetve a felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére a Pp.86.§ /3/ bekezdése alkalmazásával a Legfelsőbb Bíróság a felperest kötelezte.

Budapest, 2009. június 8.